

Ôn tập về hướng đối tượng

KHOA CÔNG NGHỆ THÔNG TIN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KHOA HỌC TỰ NHIÊN

Tham khảo

“Mastering Object-Oriented Analysis and Design with UML 2.0”

IBM Software Group

Nhắc lại về hướng đối tượng

Một số ký hiệu

Tên class

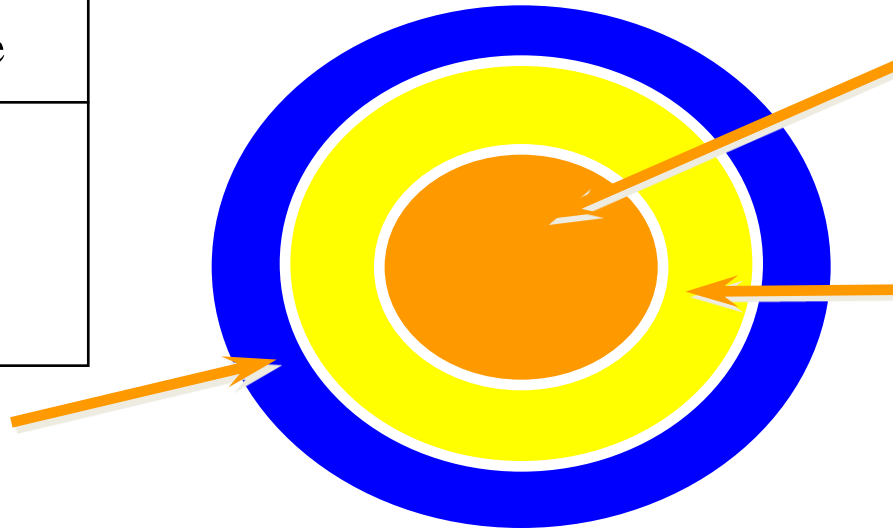
Tên class
(Các) thuộc tính
(Các) phương thức

Public/Protected/Private

- + Thuộc tính/Phương thức **public**
- # Thuộc tính/Phương thức **protected**
- Thuộc tính/Phương thức **private**

Class
- privateAttribute # protectedAttribute
+publicOp() # protectedOp() - privateOp()

Phương thức
Public

Phương thức
Private

Phương thức
Protected

Tầm vực

- Xác định số lượng thể hiện của thuộc tính / phương thức

Class
- <u>classifierScopeAttribute</u> - instanceScopeAttribute
<u>classifierScopeOperation()</u> instanceScopeOperation()

Ví dụ

Student
<ul style="list-style-type: none">- name- address- studentID- <u>nextAvailID : int</u>
<ul style="list-style-type: none">+ addSchedule(theSchedule : Schedule, forSemester : Semester)+ getSchedule(forSemester : Semester) : Schedule+ hasPrerequisites(forCourseOffering : CourseOffering) : boolean# passed(theCourseOffering : CourseOffering) : boolean+ <u>getNextAvailID() : int</u>

Nhận xét

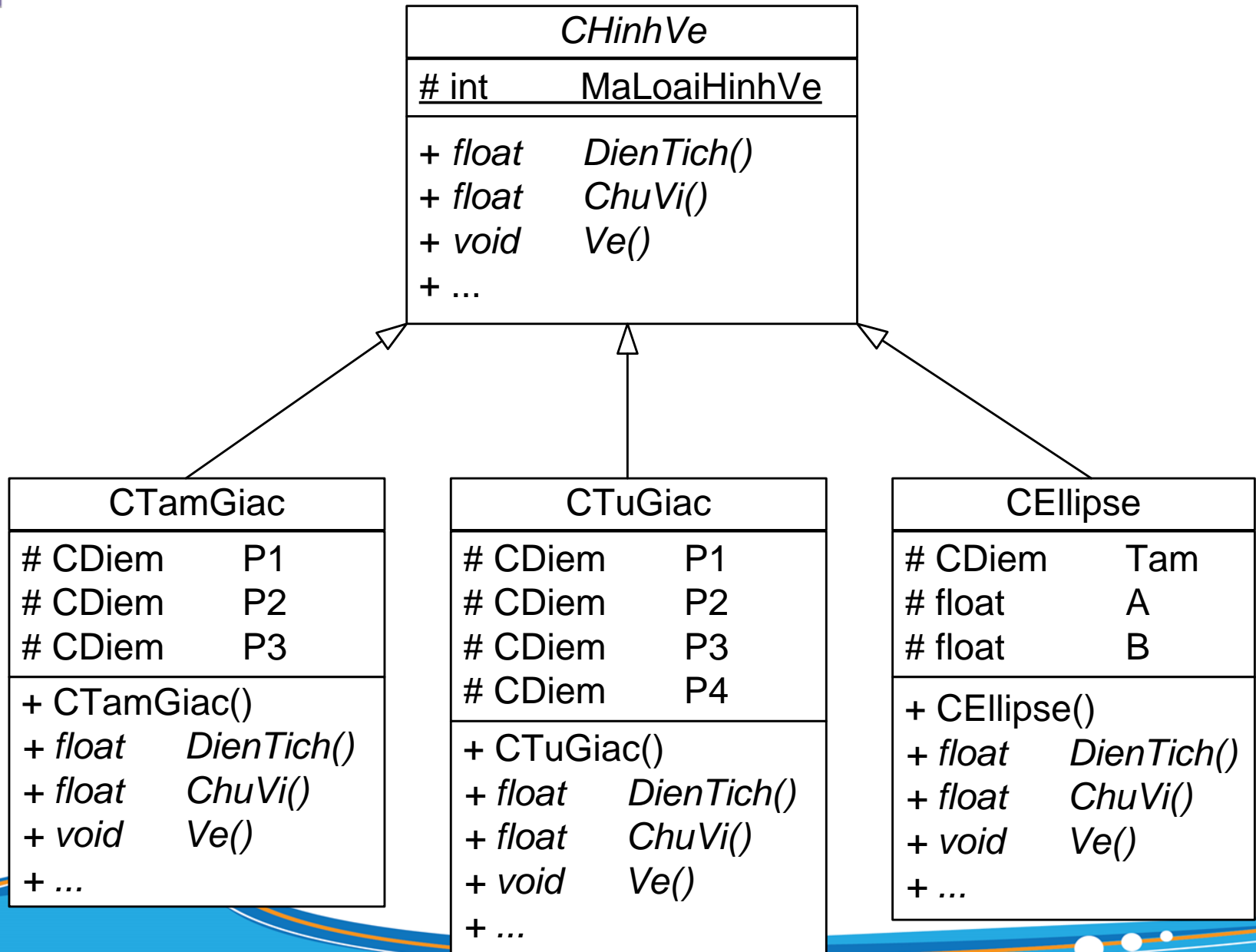
Tên class
(Các) thuộc tính
(Các) phương thức

Bình thường: Class bình thường/Interface
In nghiêng: Class thuần ảo
Gạch dưới: Object (không phải class)

Bình thường: Thuộc tính bình thường
In nghiêng: không sử dụng
Gạch dưới: Thuộc tính static

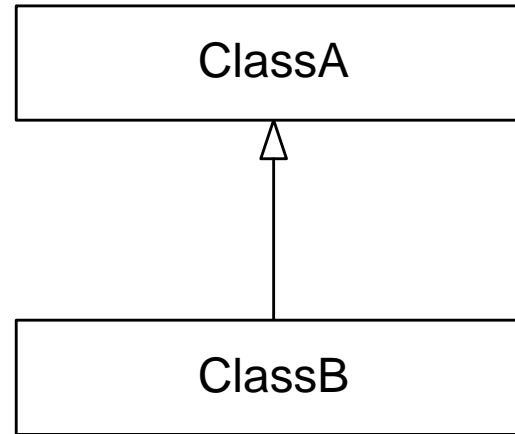
Bình thường: Phương thức bình thường
In nghiêng: Phương thức virtual
Gạch dưới: Phương thức static

Ví dụ

Quan hệ giữa các lớp đối tượng

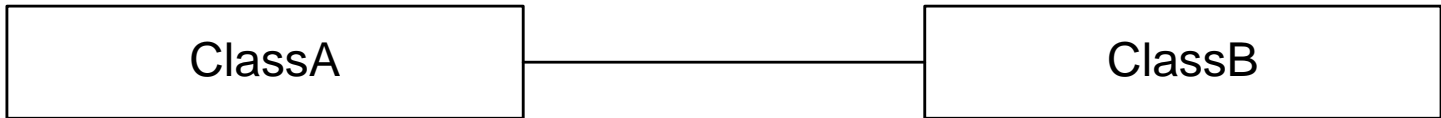
□ Quan hệ kế thừa

- ClassB kế thừa từ ClassA
- ClassB là một trường hợp đặc biệt của ClassA
- ClassA là trường hợp tổng quát của ClassB

Quan hệ giữa các lớp đối tượng

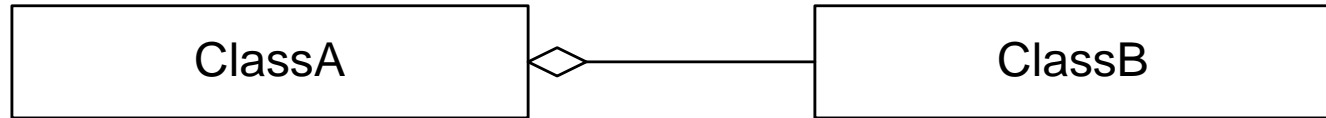
☐ Quan hệ Association

- ☐ Hoặc
 - Trong **ClassA** có thuộc tính có kiểu là **ClassB**
- ☐ Hoặc
 - Trong **ClassB** có thuộc tính có kiểu là **ClassA**
- ☐ Nhận xét: Về mặt lập trình, thuộc tính có thể được lưu trữ dạng **biến đơn**, **biến mảng**, hay **biến con trỏ**
- ☐ Ví dụ:?

Quan hệ giữa các lớp đối tượng

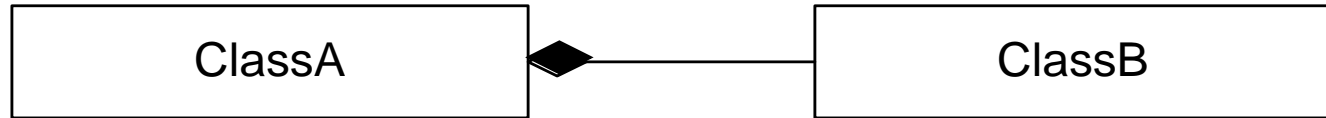
□ Quan hệ Aggregation

- Đã xác định được **ClassA** và **ClassB** có quan hệ Association với nhau
- Xác định rõ hơn:
 - Trong object của **ClassA** có chứa (trong phần thuộc tính) object của **ClassB**
 - **ObjectX** của **ClassA** bị hủy thì **ObjectY** của **ClassB** (bên trong **ObjectX**) vẫn có thể còn tồn tại
- Ví dụ:?

Quan hệ giữa các lớp đối tượng

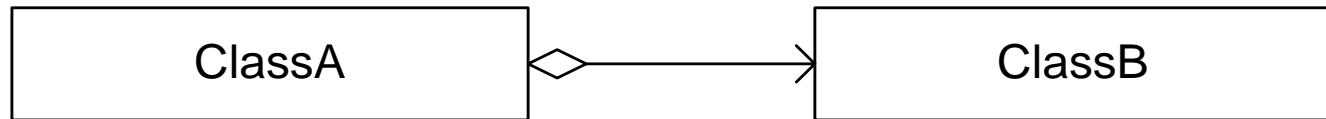
□ Quan hệ Composition

- Đã xác định được **ClassA** và **ClassB** có quan hệ Association với nhau
- Xác định rõ hơn:
 - Trong object của **ClassA** có chứa (trong phần thuộc tính) object của **ClassB**
 - **ObjectX** của **ClassA** bị hủy thì **ObjectY** của **ClassB** (bên trong **ObjectX**) không thể còn tồn tại
- Ví dụ:?

Quan hệ giữa các lớp đối tượng

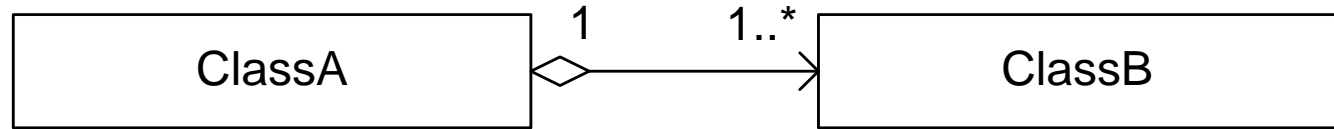
- Chiều của quan hệ (Association, Aggregation, Composition)

- Nếu quan hệ là 1 chiều: đa số các lời gọi hàm được gọi theo đúng chiều của quan hệ
- Nếu quan hệ là 2 chiều: không vẽ mũi tên

Quan hệ giữa các lớp đối tượng

□ Bản số - Multiplicity (Association, Aggregation, Composition)

□ Ý nghĩa

□ Ví dụ:

■ 1

■ 2

■ 1..*

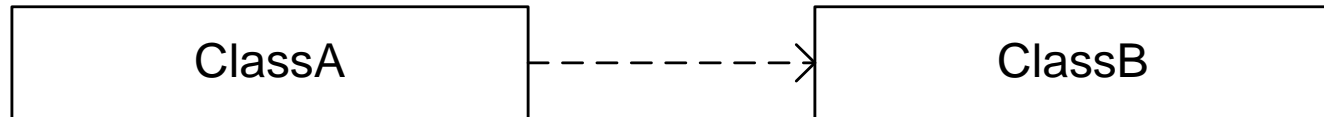
■ 0..*

■ *

■ 1, 3, 5..9

Quan hệ giữa các lớp đối tượng

□ Quan hệ Dependency

- ClassA và ClassB không có quan hệ Association
- ClassA “phụ thuộc” vào ClassB

Tham số truyền vào

```

class A
{
    void F(B x)
    {
        ...
    }
};
  
```

Kết quả trả ra

```

class A
{
    B F()
    {
        ...
    }
};
  
```

Biến cục bộ

```

class A
{
    void F()
    {
        B x;
    }
};
  
```

Trong ClassA có sử dụng biến toàn cục (kiểu B), hoặc sử dụng phương thức/thuộc tính static của ClassB